

pervizor z pracoviska, kde koná výskum. Výskum k doktorskej práci sa robí v rámci jednoročnej praxe (internship), ktorou prechádza poslucháč pred ukončením, t. j. predtým než nastúpi na miesto klinického psychológa, pričom pracuje pod vedením skúseného psychológa.

Z ďalších dojmov možno spomenúť, že vnútorné zariadenie mnohých psychiatrických oddelení u nás dokáže konkurovať americkým oddeleniam štátnych nemocníc s výnimkou vybavenia personálom. Súkromné nemocnice sú vybavené komfortne, avšak pobyt v nich je drahý.

O. K.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE SOCIÁLNIČ PSYCHOLOGŮ V PRAZE

Ve dnech 7.—11. října 1968 se konalo v pražském hotelu International významné mezinárodní setkání sociálních psychologů. Konferenci uspořádal Psychologický ústav ČSAV spolu s výborem Transnational Social Psychology při Social Science Research Council (New York) a Evropskou asociací pro experimentální sociální psychologii (European Association for Experimental Social Psychology). Uspořádání pražské konference bylo dohodnuto na mezinárodním setkání sociálních psychologů ve Vídni v dubnu 1967 a její program byl připraven mezinárodním výborem ve složení Henri Tajfel (Anglie) — předseda, Martin Irle (NSR), Vladimír Jadov (SSSR), Jaromír Janoušek (ČSSR), Harold Kelley (USA) a Serge Moscovici (Francie). Organizaci zajistil československý přípravný výbor — Vladimír Tardy (předseda), Anton Jurovský (předseda Čs. psychologické společnosti), Věra Bokorová, Zdeněk Helus a Jaromír Janoušek (tajemník). Za Social Science Research Council spolupracoval prof. Singer a významnou pomoc poskytlo Středisko pro symposia ČSAV, vedené dr. Panczakem.

Vynikající obsazení předními sociálními psychology a intenzivní pracovní náplň učinily z konference svého druhu výjimečnou událost v této moderní, rychle se rozvíjející vědní oblasti. Spolu s 12 pracovníky z Československa se konference zúčastnili 3 sociální psychologové z Anglie, 3 z Francie, 2 z Holandska, 3 z Itálie, 2 z Jugoslávie, 1 z Kanady, 3 z Německé spolkové republiky, 1 z Nórska, 1 z Polska, 1 z Rumunska, 1 ze Sovětského svazu, 9 z USA. Mezi účastníky byla řada známých zahraničních sociálních psychologů jako Leon Festinger, Morton Deutsch, Claude Flament, Hilda Himmelweitová, Henri Tajfel a další. Kromě představitelů pořádajících institucí uvítal účastníky za presidium ČSAV akademik Jan Filip. Předseda ČSAV František Šorm uspořádal pro účastníky konference banket.

Vlastní program konference se skládal jednak z plenárních zasedání, jednak z pracovních skupin. Na plenární zasedání byly zařazeny tři přednášky s koreferáty. D. T. Campbell referoval o „Quasi-experimentálních projektech pro sociálně psychologické vyhodnocování společenských experimentů“, H. Himmelweitová o „Sociálně psychologických aspektech výchovy“, M. Deutsch o „Produktivních a destruktivních konfliktech“. V bohaté diskusi byly posouzeny možnosti i meze základního sociálně

psychologického výzkumu vzhledem k požadavkům ekonomických projektů, školských reforem, mezinárodních vztahů a jiných oblastí společenské praxe.

Těžištěm konference bylo jednání šesti pracovních skupin, kde byla prodiskutována řada výzkumných sdělení a zaujato stanovisko k současnému stavu v jednotlivých problémových okruzích. Šlo o skupiny „Socializace dětí a mládeže“, „Konsonance a disonance v poznání a chování“, „Interpersonální konflikty“, „Psychologie jazykové komunikace“, „Mezi-skupinové vztahy“ a „Sociální vnímání“. Jednání pracovních skupin, které bylo potom zhodnoceno na závěrečném plenárním zasedání, svědčilo o značném pokroku sociálně psychologického výzkumu co do kladení problémů i způsobu jejich řešení. Obsáhlo široké spektrum otázek od interpersonální percepce, komunikace a interakce přes začleňování individua do sociálních struktur až po psychologické aspekty vztahů širších sociálních skupin, vrstev a národů. Po metodologické stránce byla věnována pozornost laboratornímu experimentu, využití experimentálních her, komparativním výzkumům i tvorbě matematicko-logických modelů. Českoslovenští účastníci se aktivně zúčastnili jako referenti i jako diskutující. Prokázali, že přes krátkou dobu, co se u nás sociální psychologie rozvíjí (prakticky od r. 1963), bylo dosaženo dobré mezinárodní úrovně. Materiálně technické vybavení našich pracovišť je však zcela nevyhovující a brzdí větší rozmach laboratorního výzkumu, ke kterému jsou jinak u nás příznivé teoretické i metodologické předpoklady.

V průběhu konference měli zahraniční účastníci možnost seznámit se s Prahou a jejími památkami i se současnou československou kulturou. Vyslovovali se velmi kladně o celém programu i organizačním zajištění konference.

Přátelská atmosféra, v níž celé jednání probíhalo, vyústila v podněty k novým formám mezinárodní výzkumné spolupráce. Byly posouzeny možnosti utvoření trvalých malých mezinárodních kolektivů pro otázky socializace, disonance, psycholingvistiky, národnostně a kulturně srovnávacích výzkumů. Velká pozornost byla věnována podmínkám pro pracovní kontakty studentů a mladších výzkumných pracovníků a systematické výměně vědeckých informací.

Pražská konference se tak stala významnou událostí v rozvoji sociální psychologie v mezinárodním měřítku a zároveň výrazným stimulem k dalšímu rozvoji tohoto vědního oboru u nás.*) Československý podzim roku 1968 se však postaral ještě o další důležitou dimenzi tohoto vědeckého setkání. Sociálně psychologická konference, plánovaná na tento podzim jako jedna z mnoha vědeckých konferencí dalších, se stala jednou z hrstky konferencí, které se podařilo uskutečnit v plánovaném termínu a s plánovaným programem. Zahraniční kolegové projeví plné pochopení pro naši situaci a vyjádřili nám hluboké sympatie.

Jaromír Janoušek

*) Hlavní materiály z konference budou publikovány v účelovém vydání v původním anglickém znění. Zájemci necht' napíší na adresu Oddělení sociální psychologie Psychologického ústavu ČSAV, Purkyňova 2, Praha 1.